

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00

F: 01 300 13 56

E: gp.uvhvvr@gov.si

www.uvhvvr.gov.si

Številka: U3440-9/2022/33

Datum: 2. 9. 2022

Zaradi enotnega izvajanja Pravilnika o statusu črede, proste goveje virusne diareje (Uradni list RS, št. 92/22) Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, na podlagi 8. točke 78. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18), uradnim veterinarjem, veterinarskim organizacijam in Nacionalnemu veterinarskemu inštitutu izdaja

OBVEZNO NAVODILO

o postopkih izvajanja Pravilnika o statusu črede, proste goveje virusne diareje (v nadaljnjem besedilu: Pravilnik BVD)

A. ODOBRITEV STATUSA

I.

1. Imetnik živali poda v skladu z drugim odstavkom 3. člena Pravilnika BVD na pristojni območni urad Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: OU Uprave) vlogo za odobritev statusa črede, proste BVD.
2. Vzorec vloge je kot **priloga 1** sestavni del tega obveznega navodila. Dostopen je na spletni strani Uprave http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/zdravje_zivali/bolezni/bovina_virusna_diareja/ (v nadaljnjem besedilu: spletna stran Uprave).
3. Vlogi imetnik živali priloži:
 - a) potrdilo veterinarja veterinarske organizacije (v nadaljnjem besedilu: veterinar) o odsotnosti kliničnih znakov bolezni, ki ni starejše od 7 dni;
 - b) kopijo liste preverjanja o izpolnjevanju pogojev za odobritev statusa črede, proste BVD, ki jo izpolni veterinar in je kot **priloga 2** sestavni del tega obveznega navodila; dostopna je na [spletni strani Uprave](#);
 - c) dokazilo o plačilu upravne takse (primer pravilno izpolnjenega plačilnega naloga je kot **priloga 3** sestavni del tega obveznega navodila in je dostopen na [spletni strani Uprave](#)).

II.

1. Uradni veterinar OU Uprave preveri izpolnjevanje pogojev iz Pravilnika BVD na podlagi pregleda, ki ga opravi na gospodarstvu, informacij, ki jih predloži imetnik živali v vlogi ter na podlagi uradnih evidenc:
 - a) izpis iz aplikacije VOLOS o staležu in kategorijah živali na gospodarstvu ter preverjanje ujemanja podatkov z zapisi v registru govedi ter zapisov v dnevniku veterinarskih posegov, ki se hranita na gospodarstvu, za zadnjih 12 mesecev;
 - b) izpis iz aplikacije Prepoved prometa z živalmi in oddaje mleka;
 - c) izpis iz aplikacije EPI o rezultatih laboratorijskih preiskav na BVD.

2. Če čreda izpolnjuje predpisane pogoje, uradni veterinar z odločbo odobri status črede, proste BVD.
3. Kopijo odločbe o odobritvi statusa črede, proste BVD, pošlje OU Uprave po elektronski pošti na glavni urad Uprave (epi.uvhvvr@gov.si). Glavni urad Uprave uvrsti čredo na seznam čred, prostih BVD, ki je objavljen na [spletni strani Uprave](#).

III.

Če čreda ne izpolnjuje pogojev za odobritev statusa in imetnik ne želi pridobiti statusa črede proste BVD oziroma je na podlagi kliničnih znakov oziroma laboratorijskih preiskav podan sum ali je potrjena prisotnost BVD v čredi, se v reji izvajajo ukrepi v skladu z 8. členom Pravilnika o boleznih živali (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10) ter Smernicami, ki so objavljene na spletni strani Uprave.

B. OHRANITEV STATUSA

IV.

1. Za ohranitev statusa mora imetnik živali zagotavljati izpolnjevanje pogojev iz 4. člena Pravilnika BVD.
2. Imetnik živali mora poskrbeti, da veterinar odvzame vzorce za preiskave v skladu s točkami (c)(i), (ii) oziroma (iii) prvega odstavka oddelka 2 poglavja 1 dela VI Priloge IV Delegirane uredbe 2020/689/EU in preveri podatke v skladu z obrazcem »Zapisnik o vzdrževanju statusa črede, proste BVD«, ki je kot **priloga 4** sestavni del tega obveznega navodila in je dostopen na [spletni strani Uprave](#). Veterinar pošlje listo preverjanja na pristojni OU Uprave najkasneje v petih delovnih dneh po prejemu rezultatov laboratorijskih preiskav.
3. Če veterinar pri rednem pregledu izpolnjevanja pogojev za ohranitev statusa črede, proste BVD, ugotovi, da pogoji za status črede, proste BVD, niso več izpolnjeni, o tem nemudoma obvesti pristojni OU Uprave.
4. Prav tako sta imetnik živali in veterinar dolžna o vsaki spremembi zdravstvenega stanja glede BVD oziroma o neizpolnjevanju pogojev za ohranitev statusa črede, proste BVD, nemudoma obvestiti veterinarja oziroma OU Uprave.
5. Na podlagi zapisnika oziroma obvestil iz 2., 3. ali 4. točke tega poglavja začne uradni veterinar ugotovitveni postopek izpolnjevanja pogojev za ohranitev statusa. Če so pogoji izpolnjeni, o tem naredi uradni zaznamek.

C. ZAČASNI PREKLIC IN OBNOVITEV STATUSA

V.

1. Če uradni veterinar v ugotovitvenem postopku ugotovi, da čreda ne izpolnjuje več pogojev za status črede, proste BVD, v skladu s prvim odstavkom oddelka 3 poglavja 1 dela VI Priloge IV Delegirane uredbe 2020/689/EU, z odločbo začasno prekliče status.
2. S postopkom za začasni preklic statusa črede, proste BVD, začne uradni veterinar tudi, če sam ugotovi neskladnosti s pogoji, določenimi v Pravilniku BVD.
3. Kopijo odločbe o začasnem preklicu statusa pošlje OU Uprave po elektronski pošti na glavni urad Uprave (epi.uvhvvr@gov.si). Začasni preklic se označi na seznamu čred, prostih BVD, ki je objavljen na spletni strani Uprave. V rubriko »Opombe« se vpiše besedilo »Začasno preklican status« in datum začasnega preklica.
4. Čredi se povrne status črede, proste BVD, in na seznamu čred, prostih BVD, ki je objavljen na spletni strani Uprave dopiše datum obnovitve tega statusa, ko so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka oddelka 3 poglavja 1 dela VI Priloge IV Delegirane uredbe 2020/689/EU.

Č. ODVZEM IN PONOVDNA ODOBRITEV STATUSA

VI.

1. Če uradni veterinar v ugotovitvenem postopku ugotovi, da čreda ne izpolnjuje več pogojev za status črede, proste BVD, v skladu s prvim odstavkom oddelka 4 poglavja 1 dela VI Priloge IV Delegirane uredbe 2020/689/EU z odločbo odvzame status.
2. S postopkom za odvzem statusa črede, proste BVD, začne uradni veterinar tudi, če sam ugotovi neskladnosti s pogoji, določenimi v Pravilniku BVD.
3. Kopijo odločbe o odvzemu statusa pošlje OU Uprave po elektronski pošti na glavni urad Uprave (epi.uvhvvr@gov.si). Čreda, ki ji je bil odvzet status, se izbriše iz seznama čred, prostih BVD, ki je objavljen na spletni strani Uprave.
4. Čredi se ponovno odobri status črede, proste BVD, ko so izpolnjeni pogoji iz drugega oziroma tretjega odstavka oddelka 4 poglavja 1 dela VI Priloge IV Delegirane uredbe 2020/689/EU.

D. ODVZEM VZORCEV IN PREISKAVE

VII.

1. Vzorce za preiskave na BVD odvzame veterinar v skladu s pravilnikom, ki ureja informacijski sistem za spremljanje, nadzor in poročanje o določenih boleznih živali (EPI).
2. Za preiskave na BVD veterinar v aplikaciji EPI - Diagnostične preiskave kreira zapisnik o odvzemu vzorcev in tuberkulinskem preizkusu (Vnos ZOVT – splošni) in izbere namen Odredba - Statusi BVD.
3. Za potrebe preiskav na BVD je treba odvzeti najmanj 5 ml krvi. Veterinar v opombah navede zahtevane preiskave:
 - a) serološko,
 - b) virološko,
 - c) serološko in virološko.
4. Če se na gospodarstvu istočasno jemljejo vzorci krvi tudi za druge preiskave, je treba za ostale preiskave kreirati nov (drug) zapisnik.
5. Veterinar vsak odvzem vzorcev in rezultate preiskav vpiše v dnevnik veterinarskih posegov, ki se hrani na gospodarstvu.

Matjaž Guček
generalni direktor

Priloge:

1. Priloga 1: vzorec vloge za pridobitev statusa črede, proste BVD
2. Priloga 2: Lista preverjanja o izpolnjevanju pogojev za odobritev statusa črede, proste BVD
3. Priloga 3: primer izpolnjenega plačilnega naloga
4. Priloga 4: Zapisnik o vzdrževanju statusa črede, proste BVD

Priloga 1

VLOGA ZA ODOBRITEV STATUSA ČREDE, PROSTE BVD

I. Splošni podatki o imetniku živali

1. Osebno ime / naslov

2. Osebno ime / naslov osebe (skrbnika), ki je odgovorna za živali

II. Podatki o gospodarstvu

1. Naslov gospodarstva

2. KMG-MID in G-MID, na katerega se nanaša status

3. Tip proizvodnje / Način reje:

a) Prireja mleka: DA NE

b) Prireja mesa: DA NE

c) Trgovanje: DA NE

č) Možnost izolacije živali: DA NE

d) Število živali (govedi): _____

e) Druge vrste živali (poleg goved): _____

f) Število objektov: _____

III. Priložena dokumentacija

1. Potrdilo veterinarja veterinarske organizacije o odsotnosti kliničnih znakov bolezni, ki ni starejše od 7 dni
2. Kopija liste preverjanja o izpolnjevanju pogojev za odobritev statusa črede, proste BVD, ki ga izpolni veterinar veterinarske organizacije
3. Dokazilo o vplačilu upravne takse

Datum: _____

Podpis imetnika živali:

Priloga 2

LISTA PREVERJANJA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV ZA ODOBRITEV STATUSA ČREDE, PROSTE BVD
 na podlagi opravljenega pregleda črede v skladu z določbami 3. člena Pravilnika o statusu črede, proste goveje virusne diareje

IMETNIK ŽIVALI (ime in priimek, naslov)

KMG-MID/GMID: 100 _ _ _ _ _
 Število govedi: _____
 Datum pregleda: _____

	DA	NE
Identifikacija in registracija živali		
Vse živali na gospodarstvu so označene v skladu z veljavnimi predpisi		
Vodenje evidenc		
Imetnik živali na gospodarstvu vodi Register živali na gospodarstvu		
Imetnik živali na gospodarstvu vodi Dnevnik veterinarskih posegov		
Zdravstveno stanje črede		
V čredi v preteklih 18 mesecih ni bila potrjena BVD		
Nobena žival na gospodarstvu ne kaže kliničnih znakov, na podlagi katerih se lahko posumi na BVD		
Serološke preiskave		
Režim testiranja za odobritev statusa (pogoji iz točke (b) odstavka 1 oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU ¹): Govedo, ki se goji v obratu, je bilo testirano po vsaj enem od naslednjih režimov testiranja ob upoštevanju morebitnega predhodnega cepljenja:		
i. testi za odkrivanje antigena ali genoma virusa BVD (BVDV) z negativnim rezultatom so izvedeni na vzorcih vse govedi. Vsaj od vseh telet, rojenih v zadnjih 12 mesecih, morajo biti vzorci odvzeti po uradni identifikaciji ali sočasno z njo, vendar ne pozneje kot 20 dni po skotitvi. Mater navedenih telet z negativnim rezultatom ni treba testirati;		
ii. serološki testi za odkritje protiteles proti BVDV z negativnim rezultatom so izvedeni na vzorcih, ki so bili v obdobju najmanj 12 mesecev vsaj trikrat v razmikih, ki niso krajši od 4 mesecev, odvzeti govedu, ki se je gojilo v obratu vsaj 3 mesece pred testiranjem. Število testiranih živali mora omogočati vsaj odkritje seropozitivnih živali s 95-odstotno stopnjo zaupanja pri tarčni prevalenci 50 %, pri čemer je treba testirati najmanj pet živali ali vse živali, če se goji manj kot pet živali. Če se govedo goji v obratu v ločenih skupinah, ki nimajo neposrednega stika med seboj, je treba testirati ustrezno število živali iz vsake skupine;		

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/689 z dne 17. decembra 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za spremljanje, programe izkoreninjenja in status prost nekaterih boleznih s seznama in porajajočih se boleznih (UL L 174, 3.6.2020, str. 211–340)

iii. v obdobju, ki ni krajše od 12 mesecev, se uporablja kombinacija režimov testiranja iz točk (i) in (ii). Zmogljivost kombiniranega režima testiranja za odkrivanje bolezni mora biti enakovredna zmogljivosti režimom testiranja iz točk (i) in (ii).		
Vnos živali		
Vse govedo, vneseno v obrat od začetka vzorčenja za odobritev statusa (pogoji iz točke (c) odstavka 1 oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU):		
i. izvira iz obratov brez BVD v državi članici ali na območju brez BVD ali		
ii. izvira iz obratov brez BVD:		
– kjer je bilo v zadnjih 4 mesecih izvedeno serološko testiranje iz točke 1(c)(ii) ali (iii) oddelka 2 poglavja 1 dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU z negativnim rezultatom ali		
– so bile pred odpremo posamično testirane, da se izključi prenos BVDV v namembni obrat, pri čemer se upoštevajo pretekla testiranja in, če je ustrezno, stopnja brejosti živali, ali		
iii. je bilo testirano na antigen ali genom BVDV z negativnim rezultatom ter		
– je bilo v karanteni vsaj 21 dni pred odpremo in, v primeru brejih samic, je bilo testirano z negativnim rezultatom na protitelesa proti BVDV na vzorcih, odvzetih po najmanj 21 dneh karantene ali		
– je bilo testirano na protitelesa proti BVDV s pozitivnim rezultatom pred odpremo ali, v primeru brejih samic, pred osemenitvijo pred sedanjo brejostjo.		
Na gospodarstvu je možna ločena nastanitev - izolacija živali		
Zarodni material		
Ves zarodni material goveda, vnesen v obrat od začetka vzorčenja izvira iz (pogoji iz točke (d) odstavka 1 oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU):		
i. obratov brez BVD ali		
ii. odobrenih obratov z zarodnim materialom.		
Odstopanja		
Z odstopanjem od zahtev zgoraj se lahko obratu status prost BVD odobri, če (pogoji iz odstavka 2 oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU):		
(a) vse govedo izvira iz obratov brez BVD v državi članici ali na območju brez BVD ali v državi članici ali na območju, ki je zajeto v odobreni program izkoreninjenja, in izpolnjuje zahteve iz točke 1(c) oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU, če je ustrezno, ali		
(b) vse govedo izvira iz obratov brez BVD in ni namenjeno za razplod ter se status obrata brez BVD ohrani v skladu s točko 2 oddelka 2 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU.		

PODPISIMETNIKA:

PODPISVETERINARJA:

Priloga 3

Primer pravilno izpolnjenega plačilnega naloga

UPN QR - potrdilo

Ime plačnika
-
-

Namen in rok plačila
UPRAVNE TAKSE

Znesek
EUR ***22,60

IBAN in referenca prejemnika
SI56 0110 0100 0315 637
SI11 23370-7111002-2022

Ime prejemnika
UVHVVR
DUNAJSKA 22
1000 LJUBLJANA

Koda QR

IBAN plačnika Polog Dvig

Referenca plačnika

Ime, ulica in kraj plačnika
-
-
-

Znesek **EUR** ***22,60 Datum plačila Nujno

Koda namena **TAXS** Namen plačila **UPRAVNE TAKSE** Rok plačila

IBAN prejemnika **SI56 0110 0100 0315 637** **UPN QR**

Referenca prejemnika **SI11 23370-7111002-2022**

Ime, ulica in kraj prejemnika
UVHVVR
DUNAJSKA 22
1000 LJUBLJANA

Podpis plačnika (neobvezno žig)

Priloga 4

Zapisnik o vzdrževanju statusa črede, proste BVD
na podlagi opravljenega pregleda črede v skladu z določbami 5. člena Pravilnika o statusu črede, proste goveje virusne diareje
(LISTA PREVERJANJA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV ZA OHRANITEV STATUSA ČREDE, PROSTE BVD)

IMETNIK ŽIVALI (ime in priimek, naslov)

KMG-MID/GMID: 100 _ _ _ _ _
Število govedi: _____
Datum pregleda: _____

Splošno		
Številka odločbe o priznanju statusa črede proste BVD:		
	DA	NE
Identifikacija in registracija živali		
Vse živali na gospodarstvu so označene v skladu z veljavnimi predpisi		
Vodenje evidenc		
Imetnik živali na gospodarstvu vodi Register živali na gospodarstvu		
Imetnik živali na gospodarstvu vodi Dnevnik veterinarskih posegov		
Zdravstveno stanje črede		
V čredi v preteklih 18 mesecih ni bila potrjena BVD		
Nobena žival na gospodarstvu ne kaže kliničnih znakov, na podlagi katerih se lahko posumi na BVD		
Nobeno govedo ni bilo cepljeno proti BVD, odkar je bil obratu odobren status prost BVD		
Vnos živali		
Vse govedo, vneseno v obrat od začetka vzorčenja za odobritev statusa (pogoji iz točke (c) odstavka 1 oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU):		
iv. izvira iz obratov brez BVD v državi članici ali na območju brez BVD ali		
v. izvira iz obratov brez BVD:		
– kjer je bilo v zadnjih 4 mesecih izvedeno serološko testiranje iz točke 1(c)(ii) ali (iii) oddelka 2 poglavja 1 dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU z negativnim rezultatom ali		
– so bile pred odpremo posamično testirane, da se izključi prenos BVDV v namembni obrat, pri čemer se upoštevajo pretekla testiranja in, če je ustrezno, stopnja brejosti živali, ali		
vi. je bilo testirano na antigen ali genom BVDV z negativnim rezultatom ter		
– je bilo v karanteni vsaj 21 dni pred odpremo in, v primeru brejih samic, je bilo testirano z negativnim rezultatom na protitelesa proti BVDV na vzorcih, odvzetih po najmanj 21 dneh karantene ali		
– je bilo testirano na protitelesa proti BVDV s pozitivnim rezultatom pred odpremo ali, v primeru brejih samic, pred osemenitvijo pred sedanjo brejostjo.		
Na gospodarstvu je možna ločena nastanitev - izolacija živali		

Zarodni material		
Ves zarodni material goveda, vnesen v obrat od začetka vzorčenja iz točke 1(b), izvira iz (pogoji iz točke (d) odstavka 1 oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU):		
iii. obratov brez BVD ali		
iv. odobrenih obratov z zarodnim materialom.		
Serološke preiskave		
Režim testiranja za ohranitev statusa (pogoji iz točke (c) odstavka 1 oddelka 2 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU):		
Izveden je bil vsaj eden od naslednjih režimov testiranja z negativnim rezultatom:		
i. vsako novorojeno tele se testira na antigen ali genom BVDV z negativnim rezultatom na vzorcu, odvzetem po uradni identifikaciji ali sočasno z njo, vendar najpozneje v 20 dneh po skotitvi;		
ii. serološki testi za odkrivanje protiteles proti BVDV se izvedejo vsaj enkrat letno na vzorcih, odvzetih govedu, ki se je gojilo v obratu najmanj 3 mesece pred testiranjem. Število testiranih živali mora omogočati vsaj odkritje seropozitivnih živali s 95-odstotno stopnjo zaupanja pri tarčni prevalenci 50 %, pri čemer je treba testirati najmanj pet živali ali vse živali, če se goji manj kot pet živali. Če se govedo goji v obratu v ločenih skupinah, ki nimajo neposrednega stika med seboj, je treba testirati ustrezno število živali iz vsake skupine;		
iii. uporabi se kombinacija režimov testiranja iz točk (i) in (ii). Zmogljivost kombiniranega režima testiranja za odkrivanje bolezni mora biti enakovredna zmogljivosti režimom testiranja iz točk (i) in (ii).		
Odstopanja		
Z odstopanjem od zgornjih zahtev lahko obrat, ki je imel odobren status prost BVD na podlagi točke (b) odstavka 2 oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU, ohrani status prost BVD brez testiranja govedi, če:		
(a) so še vedno izpolnjene zahteve iz točke 2(b) oddelka 1 poglavja I dela VI Priloge IV Uredbe 2020/689/EU;		
(b) se govedo ne uporablja za razplod;		
(c) govedo nima stika z živalmi, ki so namenjene ali se uporabljajo za razplod in se iz tega obrata premaknejo v klavnico		
i. neposredno ali		
ii. prek dejavnosti zbiranja, ki se izvede v isti državi članici ali na istem območju, kjer se zbirajo le živali, ki izpolnjujejo zahteve iz točk (b) in (c) in izvirajo iz obratov, ki izpolnjujejo zahtevo iz točke (a).		

PODPISIMETNIKA:

PODPISVETERINARJA: